

HRVATSKI CENTAR
ZA POLJOPRIVREDU, HRANU I SELO

STRUČNI PLAN RADA
ZA
2017. GODINU

RAVNATELJ:
dr. sc. Krunoslav Dugalić

Zagreb, rujan 2017.

1. UVOD

Osnivač Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo (u daljnjem tekstu Centar) je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo poljoprivrede.

Centar je objedinio različite pravne subjekte koji obavljaju potpuno različite složene i specifične poslove za koje su potrebna posebna znanja i specijalnosti, da se u njemu obavljaju mnogobrojne djelatnosti za koje nitko drugi nije osposobljen i ovlašten u zemlji. Potrebno je napomenuti da se poslovi koje obavlja Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo ne preklapaju s poslovima koje obavljaju druge ustanove iz oblasti poljoprivrede.

Djelatnosti Centra propisane su Zakonom o osnivanju Centra i drugim specijalističkim propisima (više od 10 Zakona, više od 140 Pravilnika, Uredbi i Naredbi), a obuhvaćaju istraživanja u polju agronomije i srodnim poljima, zaštitu bilja, sjemenarstvo i rasadničarstvo, vinogradarstvo, vinarstvo i voćarstvo.

Stručnjaci Centra također pružaju stručnu i znanstvenu potporu Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga te provođenjem laboratorijskih analiza uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju. Djelatnosti se zbog njihove specifičnosti obavljaju na području cijele Republike Hrvatske.

U Hrvatskoj, Centar ima ulogu u diseminaciji znanja, istraživanja i razvoja te pronalaženja inovativnih rješenja u području poljoprivrede. Sve aktivnosti Centra u funkciji su unaprjeđenja domaće poljoprivredne proizvodnje i podrške Ministarstvu poljoprivrede, a kroz to, društvenog i gospodarskog razvoja Republike Hrvatske.

U provođenju svojih aktivnosti Centar prepoznaje značaj europskog konteksta u provođenju zajedničke poljoprivredne politike Europske Unije definirane zakonskim aktima.

2. POLAZIŠTA

2.1 Povijest Centra

Na temelju članka 16. stavka 2. Zakona osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo (NN 25/09) i Odluke o pripajanju, postojeće institucije: Zavod za voćarstvo (osnovan 2001. godine), Zavod za tlo (osnovan 2001. godine), Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu Republike Hrvatske (osnovan 1909. godine), Hrvatski zavod za vinogradarstvo i vinarstvo (osnovan 1996. godine) te ustanova Stanica za južne kulture Dubrovnik (koja djeluje od 1908. godine) prestale su poslovati kao samostalne pravne osobe s 30. lipnjem 2009. i nastavile su s radom s 1. srpnjem 2009. kao ustrojstvene jedinice Centra.

Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (osnovan 1998. godine) pripojen je Hrvatskom centru za poljoprivredu, hranu i selo 1. prosinca 2010. godine temeljem čl. 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu (NN 124/10) i selo i Odluke o pripajanju koju je donijelo Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. Zakonom o dopuni Zakona o osnivanju Sveučilišta u Dubrovniku (NN 80/11) iz Centra je s 1. rujnom 2011. izdvojen Zavod za maslinarstvo i južne kulture s 28 djelatnika te pripojen Sveučilištu u Dubrovniku, dok je Zakonom o poljoprivrednom zemljištu (NN 39/13) iz Centra 23. srpnja 2013. izdvojen Zavod za tlo s 22 djelatnika te pripojen Agenciji za poljoprivredno zemljište.

U 3 navrata se provodila reorganizacija, tako da danas u sklopu Centra posluju Zavod za zaštitu bilja, Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo, Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo i Zavod za voćarstvo.

2.2 Pravni okvir

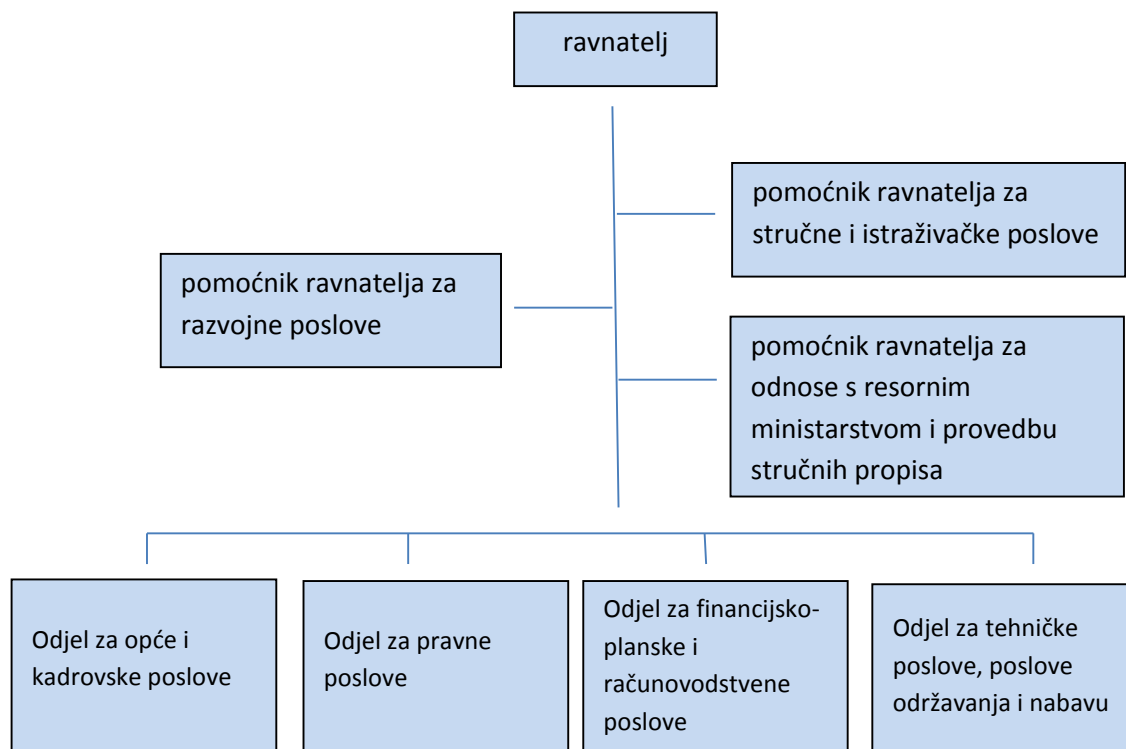
Osim Statuta i Zakona o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo, osnovni zakonski akti po kojima Centar posluje su sljedeći:

- Zakon o biljnom zdravstvu (NN 75/05, 25/09, 55/11);
- Zakon od održivoj uporabi pesticida (NN 14/14);
- Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja (NN 80/13);
- Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla (NN 80/13)
- Zakon o zaštiti biljnih sorti (NN 131/97, 62/00, 67/08, 124/10, 124/11);
- Zakon o vinu (NN 96/03, 25/09, 22/11, 55/11, 82/13, 14/14);
- Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 140/05, 35/08, 25/09, 124/10, 55/11, 14/14);
- Zakon o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (NN 149/09, 22/11, 120/12);
- Zakon o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (NN 82/13, 14/14, 30/15).

2.3 Ustroj Centra

Centar je ustrojen od sljedećih ustrojstvenih jedinica:

- Ured ravnatelja
- Zavod za zaštitu bilja
- Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo
- Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo
- Zavod za voćarstvo

Shema 1. Ustrojstvo Ureda ravnatelja

Zavod za zaštitu bilja je organiziran u 4 Odjela:

- Odjel za biljno zdravstvo
- Odjel za zaštitu mediteranskih kultura
- Odjel za sredstva za zaštitu bilja
- Odjel za dijagnostiku i analitiku

Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo je organiziran u četiri Odjela:

- Odjel za vinogradarstvo
- Odjel za promet proizvoda
- Odjel za kontrolu kvalitete proizvoda
- Odjel za praćenje, analizu i razvoj senzornih ispitivanja

Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo svoje djelatnosti provodi kroz slijedeće Odjele:

- Odjel za priznavanje novih biljnih sorti, dodjeljivanje oplemenjivačkog prava i očuvanje biljnih genetskih izvora
- Odjel za nadzor sjemenskih usjeva i izdavanje certifikata
- Laboratorij za ispitivanje sjemena
- Odjel za rasadničarstvo

Zavod za voćarstvo je organiziran u dva Odjela:

- Odjel za proizvodnju, održavanje i analitiku
- Odjel za ispitivanje sorti voćnih vrsta

2.4 Glavne djelatnosti Centra

Centar je objedinio različite pravne subjekte koji obavljaju potpuno različite složene i specifične poslove za koje su potrebna posebna znanja i specijalnosti. U njemu se obavljaju mnogobrojne djelatnosti za koje nitko drugi u RH nije osposobljen niti ovlašten.

Zavod za zaštitu bilja bavi se sustavnim praćenjem zdravstvenog stanja bilja, otkrivanjem štetnih organizama i predlaganjem mjera zaštite bilja kako za karantenske, tako i za gospodarski važne štetne organizme bilja, dijagnosticiranjem karantenskih i gospodarski važnih štetnih organizama bilja (entomologija, virologija, bakteriologija, mikologija, nematologija, herbologija), provedbom programa posebnih nadzora, te ocjenom dokumentacije u svrhu registracije sredstava za zaštitu bilja i njihovom kontrolom u prometu.

Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo provodi postupak izrade prijedloga za izdavanje rješenja za označavanje vina oznakom kontroliranog podrijetla, donosi rješenja o stavljanju u promet mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina, vodi Evidenciju proizvođača voćnih vina, prikuplja uzorke grožđa i proizvodi uzorke autentičnih vina te analizira uzorke po inspekcijskom postupku.

Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo provodi ispitivanja novih biljnih sorti za potrebe stavljanja sorti na sortnu listu, obavlja certifikacije sjemena i sadnog materijala, provodi nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija, nadzor nad radom ovlaštenih uzorkivača i nadzor nad radom ovlaštenih održivača sorti. Obavlja poslove očuvanja biljnih genetskih izvora poljoprivrednog bilja, te je osposobljen za provođenje laboratorijskog utvrđivanja sadržaja genetski modificiranih organizama u sjemenu, hrani i hrani za životinje.

Zavod za voćarstvo provodi introdukciju novih sorti voćnih vrsta i voćnih podloga, obavlja poslove klonske selekcije, osnivanja i održavanja matičnjaka reprodukcijanskog sadnog materijala, tj. podizanja i održavanja pokusnih voćnjaka i referentnih kolekcija sorti i podloga, poslove očuvanja biljnih genetskih resursa s ciljem uvrštenja kolekcije kontinentalnih voćnih vrsta u Nacionalnu banku biljnih gena.

Centar je kroz svoje ustrojstvene jedinice stručna i znanstvena potpora ministarstvu poljoprivrede.

2.5 Analiza stanja

2.5.1 Ljudski potencijali

Na dan 30. travnja 2017. u Centru je bilo zaposleno 138 djelatnika. Iz tablice 1. vidljivo je da Centar ima vrlo visoku kvalifikacijsku strukturu. Centar ima 99 djelatnika visoke stručne spreme, 2 djelatnika VŠS, 36 djelatnika sa srednjom stručnom spremom i jednog NKV djelatnika.

Od ukupnog broja djelatnika (138), njih 71,7% ima visoku i višu stručnu spremu, od čega se čak 25,4 % odnosi na doktore i magistre znanosti.

Tablica 1. Kvalifikacijska struktura Centra na dan 30. travnja 2017. godine:

KVALIFIKACIJA	UR	ZZB	ZVV	ZSR	ZV	UKUPNO
DR. SC.	2	14	3	3	3	25
MR. SC	1	4	2	2	1	10
VSS	10	19	16	17	2	64
VŠS	0	2	-	-	-	2
SSS	1	11	6	15	3	36
NKV	-	1	-	-	-	1
UKUPNO	14	51	27	37	9	138

2.5.2 Infrastruktura

2.5.3 Laboratoriji

Laboratorij za ispitivanje sjemena
Laboratorij za kontrolu kvalitete vina
Laboratorij za bakteriologiju
Laboratorij za herbologiju
Laboratorij za mikologiju
Laboratorij za nematologiju
Laboratorij za virologiju
Laboratorij za zoologiju
Laboratorij za molekularnu biologiju
Laboratorij za kontrolu sredstava za zaštitu bilja

2.5.4 Proizvodno pokusni objekti

Proizvodno pokusni objekt Donja Zelina
Proizvodno pokusni objekt u Kaštelama
Proizvodno pokusni objekt u Osijeku
Proizvodno pokusni objekt u dolini Neretve

2.5.5 Građevinski objekti

Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo u Osijeku
Zavod za zaštitu bilja i Zavod za voćarstvo u Zagrebu
Ispostava Zavoda za zaštitu bilja u Solinu
Ured Ravnatelja u Zagrebu

2.5.6 Publikacije

Popis publikacija prikazan je u Prilog 1

2.5.7 Financijska analiza

Vrijednosno najznačajniji prihodi Centra su vlastiti i namjenski prihodi koji čine 53,29 % ukupno ostvarenih prihoda (2016. godina). Drugi po značaju su prihodi državnog proračuna 41,38 %, dok ostali prihodi čine 5,33 % ukupnih prihoda. Kao prilog su financijsko izvješće za 2016. godinu, plan za razdoblje 2017. – 2019. i plan prihoda za 2017.

Tablica 2. Struktura proračuna po izvorima financiranja za 2017. godinu

HRVATSKI CENTAR ZA POLJOPRIVREDU HRANU I SELO	43.527.960	100%
Opći prihodi i primici	15.521.053	35,6
Sredstva učešća za pomoći	632.039	1,5
Vlastiti prihodi	3.582.907	8,2
Ostali prihodi za posebne namjene	21.630.500	49,7
Pomoći EU	30.000	0,1
Ostale pomoći	235.500	0,5
Ostale refundacije iz sredstava EU	1.895.961	4,4

3. VIZIJA CENTRA

U sljedećih 10 godina postati vodeća razvojna institucija u poljoprivredi u Panonskoj regiji EU. Objedinjavanjem laboratorijskih, ljudskih i ostalih resursa omogućiti profiliranje Centra kao edukacijskog centra koji će krajnjim korisnicima, proizvođačima biti najbolja moguća razina razvoja poljoprivrede kao i podloga za kreiranje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja. Provedbom aktivnosti reguliranih zakonskim aktima omogućiti funkcioniranje poljoprivredne proizvodnje na temeljima održive i konkurentne poljoprivrede uz visoke standarde očuvanja okoliša. Ostvarivanje Vizije Centra uključuje stvaranje ljudskih i infrastrukturnih kapaciteta neophodnih za ostvarenje Misije Centra

4. MISIJA CENTRA

Djelatnosti Centra propisane su Zakonom o osnivanju Centra i drugim specijalističkim propisima (više od 10 Zakona, više od 140 Pravilnika, Uredbi i Naputaka), a obuhvaćaju istraživanja u polju agronomije i srodnim poljima, zaštitu bilja, sjemenarstvo i rasadničarstvo, vinogradarstvo, vinarstvo i voćarstvo. Centar ostvaruje programe od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku te u suradnji sa znanstvenim institucijama uspostavlja infrastrukturu od interesa za cjelokupni sustav poljoprivrede Republike Hrvatske.

Centar treba osigurati i razvijati **izvrsnost u tehnologijskim i razvojnim istraživanjima iz područja poljoprivrede** i time unaprijediti proizvodnju hrane i bioenergije, prateću industriju i gospodarstvo prirodnim izvorima u nacionalnom, regionalnom i europskom kontekstu s posebnim naglaskom na razvoj održive i konkurentne nacionalne poljoprivrede.

Stručnjaci Centra također **pružaju stručnu i znanstvenu potporu** Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga te provođenjem laboratorijskih analiza uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju.

Djelatnosti se zbog njihove specifičnosti obavljaju na području cijele Republike Hrvatske.

5. STRATEŠKI CILJEVI

5.1 OPĆI CILJ 1 Znanstveno-stručna djelatnost

5.1.1 **POSEBNI CILJ 1.1** Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja od nacionalnog interesa u području poljoprivrede

5.1.2 **POSEBNI CILJ 1.2** Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja u području poljoprivrede u europskom kontekstu

5.1.3 **POSEBNI CILJ 1.3** Poticati izdavačku djelatnost

5.2 OPĆI CILJ 2 Proizvodno-komercijalna djelatnost

5.2.1 **POSEBNI CILJ 2.1** Racionalizacija troškova

5.3 OPĆI CILJ 3 Edukacija i javnost

5.3.1 **POSEBNI CILJ 3.1** Sustavna uključenost Centra u obrazovne i društvene procese

5.3.2 **POSEBNI CILJ 3.2** Podizanje prepoznatljivosti Centra u javnom sektoru

5.4 OPĆI CILJ 4 Poljoprivredna politika

5.4.1 **POSEBNI CILJ 4.1** Sustavna uključenost Centra u kreiranje i provođenje nacionalne poljoprivredne politike

5.4.2 **POSEBNI CILJ 4.2** Aktivnosti vezane za zaštitu bilja

5.4.3 **POSEBNI CILJ 4.3** Aktivnosti vezane za vinogradarstvo i vinarstvo

5.4.4 **POSEBNI CILJ 4.4** Aktivnosti vezane za sjemenarstvo i rasadničarstvo

5.4.5 **POSEBNI CILJ 4.5** Aktivnosti vezane za voćarstvo

5.4.6 **POSEBNI CILJ 4.6** Sustavno izvještavanje Ministarstva poljoprivrede o opasnostima i rizicima koji se javljaju u poljoprivrednoj proizvodnji

5.5 OPĆI CILJ 5 Legislativa

5.5.1 **POSEBNI CILJ 5.1** Pružanje stručnu i znanstvenu potpore Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga

5.5.2 **POSEBNI CILJ 5.2** Funkcioniranje poljoprivredne proizvodnje

5.6 OPĆI CILJ 6 Poboljšanje kadrovske strukture i unaprjeđenje infrastrukture

5.6.1 **POSEBNI CILJ 6.1** Poboljšanje kadrovske strukture

5.6.2 **POSEBNI CILJ 6.2** Unaprjeđenje infrastrukture

6. PRIJEDLOG PROGRAMA RADA U 2017.

Program rada i razvoja Centra definira okvir rada i djelovanja Centra u 2017. godini kroz postavljene ciljeve i aktivnosti za njihovu realizaciju. Definirane aktivnosti temelje se na Polazištu, Misiji i Viziji.

Program rada izrađen je sa ciljem profiliranja Centra u vodeću regionalnu i nacionalnu razvojnu ustanovu u području poljoprivrede. Strateškim planiranjem osigurat će se uvjeti da Centar u svojoj djelatnosti primjenjuje međunarodne standarde kvalitete što će biti temelj prepoznatljivosti Centra i podizanja njegovog ugleda na lokalnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini kao i globalnoj razini.

Program rada određen je postavljenim strateškim ciljevima koji su realni i mjerljivi. S obzirom na okolinu koja nas okružuje te specifičnosti ustroja i lokacijske raširenosti potrebno je uspostaviti jasnu komunikaciju i protočnost informacija u procesu planiranja i ostvarivanja ciljeva.

Plan rada prikazan je uz svaki definirani cilj prikazom aktivnosti koje dovode do realizacije:

1. Aktivnosti vezane za unaprjeđenje znanstveno-stručne djelatnosti
2. Aktivnosti vezane unaprjeđenje proizvodno-komercijalne djelatnosti
3. Aktivnosti vezane za unaprjeđenje edukacije i javnosti
4. Aktivnosti vezane za poljoprivrednu politiku

5. Aktivnosti vezane za legislativu
6. Aktivnosti vezane za poboljšanje kadrovske strukture i unaprjeđenje infrastrukture

6.1 Aktivnosti za unaprjeđenje znanstveno-stručne djelatnosti

OPĆI CILJ 1 Znanstveno-stručna djelatnost

- 6.1.1 **POSEBNI CILJ 1.1** Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja od nacionalnog interesa u području poljoprivrede

AKTIVNOSTI

- Aktivno poticati uključivanje znanstvenika Centra u nacionalne sustave financiranja znanstvenih projekata
- Poticati povezivanje istraživačkih timova kroz pozitivnu selekciju prijedloga projekata iz različitih znanstvenih polja i grana u svrhu postizanja multidisciplinarnog pristupa istraživanju
- Definirati trajne znanstveno-istraživačke teme Centra
- Inicirati i poticati interne projekte od važnosti za razvoj poljoprivrede RH
- Promicati nove tehnologije u poljoprivredi na nacionalnoj i regionalnoj razini uz uvažavanje regionalne specifičnosti

- 6.1.2 **POSEBNI CILJ 1.2** Poticati i ojačati provedbu i sustavno unaprjeđivati istraživanja u području poljoprivrede u europskom kontekstu

AKTIVNOSTI

- Poticati i ojačati uključivanje znanstvenika u europske znanstveno-istraživačke projekte
- Poticati i ojačati prilagođavanje i uključivanje znanstvenika u europski program Obzor 2020
- Razvoj i unaprjeđenje suradnje s inozemnim znanstveno-istraživačkim timovima
- Osnivanje projektnog tima za administrativnu potporu prijavljivanja i provedbe međunarodnih, posebno europskih projekata
- Poticanje mobilnosti znanstvenika
- Osiguravanje znanstveno-stručnog osposobljavanja i kontinuiranog usavršavanja djelatnika Centra
- Inicirati dolaske i boravak inozemnih znanstvenika i stručnjaka u Centar sa svrhom prenošenja novih znanja i tehnologija
- Uspostavljati osobne i institucionalne kontakte sa centrima izvrsnosti u Europi i svijetu
- Poticati sudjelovanje znanstvenika na međunarodnim radionicama i usavršavanjima s ciljem upoznavanja i usvajanja novih tehnika koje bi se mogle provoditi u Centru i doprinijeti razvoju Centra
- Poticati i razvijati Program očuvanja biljnih genetskih izvora RH

- 6.1.3 **POSEBNI CILJ 1.3** Poticati izdavačku djelatnost

AKTIVNOSTI

- Aktivnosti vezane za izdavanje stručnih publikacija
- Aktivnosti vezane za izdavanje službenih glasila

6.2 Aktivnosti za unaprjeđenje proizvodno-komercijalne djelatnosti

OPĆI CILJ 2 Proizvodno-komercijalna djelatnost

- 6.2.1 **POSEBNI CILJ 2.1** Racionalizacija troškova

AKTIVNOSTI

- Opremanje, efikasnost i organizacija poslovanja Centra
- Smanjiti troškove poslovanja Centra uvođenjem nove opreme u radne procese
- Donijeti plan racionalizacije i mjera štednje

- Ustrojiti Povjerenstvo za krizna plaćanja i pravna postupanja radi potpunog eliminiranja osobnog, subjektivnog i posebice preferencijalnog načina odlučivanja o istim
- Brinuti o uspješnosti financijskog poslovanja Centra, materijalnoj sigurnosti i standardu uposlenika Centra putem promišljene racionalizacije troškova s ciljem ostvarivanja veće sigurnosti poslovanja u budućem razdoblju
- **Procijeniti opravdanost pokušališta i definirati strukturu istraživačkih i proizvodno-komercijalnih proizvodnji s ciljem jačanja proizvodnih kapaciteta na principima konkurentne i održive proizvodnje**

6.3 Aktivnosti za unaprjeđenje edukacije i javnosti

OPĆI CILJ 3 Edukacija i javnost

6.3.1 POSEBNI CILJ 3.1 Sustavna uključenost Centra u obrazovne i društvene procese

AKTIVNOSTI

- Nastaviti uključivanje djelatnika Centra u nacionalne znanstveno-stručne skupove
- Organiziranje radionica i otvorenih vrata
- Podizanje prepoznatljivosti Centra u javnom sektoru
- Unaprijediti suradnju sa Savjetodavnom službom
- Koristiti svaku priliku za prezentaciju potencijala i perspektiva Centra u smislu istraživačkih i stručnih kompetencija
- Uspostaviti tradiciju susreta i suradnje Centra s obiteljskim gospodarstvima, poljoprivrednim poduzećima i pratećom industrijom. Ovim putem Centar može direktno utjecati na razvoj gospodarstva RH kroz povećanje nacionalnog dohotka
- Formalizirati suradne odnose između Centra i drugih institucija

6.3.2 POSEBNI CILJ 3.2 Podizanje prepoznatljivosti Centra u javnom sektoru

AKTIVNOSTI

- Poboljšati dostupnost informacijama o znanstvenim i stručnim djelatnostima Centra putem tiskanih medija i internetske stranice Centra
- Intenziviranje prisutnosti Centra u medijima javnog informiranja
- Sudjelovanje u organizaciji stručnih skupova i okruglih stolova iz područja djelatnosti Centra, ali i zakonodavstva kojim se ista reguliraju
- Podizanje razine pristupačnosti, informiranosti i razumljivosti godišnjih izvještaja Centra za širu javnost i gospodarske subjekte
- Definiranje unutarnjih pravila istupanja zaposlenika u javnim medijima

6.4 Aktivnosti vezane za poljoprivrednu politiku

OPĆI CILJ 4 Poljoprivredna politika

6.4.1 POSEBNI CILJ 4.1 Sustavna uključenost Centra u kreiranje i provođenje nacionalne poljoprivredne politike

AKTIVNOSTI

- Uključivanje djelatnika Centra u izradu strategija
- Praćenje stanja poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj
- Redoviti izvještavati nadležne institucije o stanju i rizicima u sektoru poljoprivrede
- Predlagati smjernice za unaprjeđenje poljoprivrede Republike Hrvatske
- Izraditi uvjete za korištenje poželjnog materijala necertificiranoga sjemena poljoprivrednog bilja na vlastitom poljoprivrednom imanju, te biljne vrste za koje poljoprivredni proizvođači smiju koristiti poželjni materijal sa vlastitog imanja u svrhu reprodukcije na vlastitom imanju

- Spriječiti širenje i iskorjenjivanje smrdljive snijeti – *Tilletia* spp. (strne žitarice), osigurati GMO-free proizvodnju (soje), podignuti razinu sigurnosti, stabilnosti i profitabilnosti proizvodnje (smanjenje velike varijacije prinosa i kvalitete), a što je u interesu proizvođača, organizatora proizvodnje i otkupljivača merkantilnih roba, te napose oplemenjivača (zbog ugrožavanja potencijala uroda sorata i statusa sorata na tržištu te radi gubitka značajnih financijskih sredstva vezanih uz naplatu oplemenjivačkih prava).
- Osigurati kvalitetniju sirovina za domaću industriju, ojačati konkurentnost merkantilnih roba proizvedenih u Hrvatskoj
- Predložiti nacionalni program potpore domaćim oplemenjivačkim programima, a odnosio bi se na financiranje/sufinanciranje postupka priznavanja sorata i hibrida na koje pravo ostvaruju svi aktivni oplemenjivački programi koji djeluju u okviru domaćih Instituta, Fakulteta i privatnih oplemenjivačkih tvrtki s područja RH
- **Uključiti se u mjere tehničke pomoći Programa ruralnog razvoja RH 2014-2020.**

6.4.2 POSEBNI CILJ 4.2 Aktivnosti vezane za zaštitu bilja

AKTIVNOSTI

- Sustavno praćenje zdravstvenog stanja bilja tijekom vegetacije i biljnih proizvoda u skladištu, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode te sustavno vođenje evidencije o tome
- Sustavno praćenje i nadzor sjemenskih usjeva, sadnog materijala voćaka, vinove loze i ukrasnog bilja, izdavanje biljnih putovnica, edukacija ovlaštenih posjednika bilja o izdavanju biljnih putovnica, edukacija fitosanitarnih inspektora o štetnim organizmima i tržišnim proizvođača o zdravstvenoj zaštiti bilja
- Otkrivanje karantenskih i gospodarskih štetnih organizama, izvještavanje o prisutnosti, pojavi i širenju štetnih organizama, procjena rizika od štetnih organizama, razrađivanje i predlaganje preventivnih mjera i mjera njihovog suzbijanja
- Dijagnosticiranje štetnih organizama u uzorcima bilja, biljnim proizvodima, tlu, vodi i drugim nadziranim predmetima radi određivanja nazočnosti primarno karantenskih štetnih organizama u sklopu programa posebnog nadzora, kao i gospodarski važnih štetnih organizama u okviru izvještajno prognoznih poslova. Također se analiziraju inspekcijski uzorci kao i uzorci koje su dostavile stranke. U odjelu za dijagnostiku ti poslovi se obavljaju u: laboratoriju za bakteriologiju, laboratoriju za herbologiju, laboratoriju za mikologiju, laboratoriju za nematologiju, laboratoriju za virologiju, laboratoriju za zoologiju i laboratoriju za molekularnu biologiju
- Sudjelovanje u pripremi i provedbi izvještajno prognoznih poslova (IPP) i programa posebnog nadzora (PPN)
- Organiziranje i provedba stručnog osposobljavanja osoba odgovornih za zdravstvenu zaštitu bilja, sudjelovanje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih inspektora izobrazbi profesionalnih korisnika sredstava za zaštitu bilja, distributera i savjetnika iz područja održive uporabe pesticida, educiranje djelatnika Savjetodavne službe,
- Ocjenjivanje učinkovitosti, ostataka, ekotoksikoloških svojstava, ponašanja u okolišu, fizikalno-kemijskih svojstava sredstava za zaštitu bilja i izloženosti primjenitelja po jedinstvenim načelima
- Analiziranje sredstava za zaštitu bilja u prometu (post-registracijska kontrola) prema godišnjem programu MP i analiziranje sredstava za zaštitu bilja koja su dostavili inspektori ili stranke
- Definiranje i procjenjivanje rizika o maksimalno dopuštenim koncentracijama ostataka sredstava za zaštitu bilja (u suradnji s Hrvatskom agencijom za hranu)

- Pružanje znanstvene i stručne potpore nadležnoj upravi Ministarstva poljoprivrede u području biljnog zdravlja, dijagnostike i postupku registracije sredstava za zaštitu bilja.
- Nastaviti povezivati i uključivati Centar u europske programe praćenja štetnih organizama
- Redovito i pravovremeno izvještavati Ministarstvo poljoprivrede o opasnostima širenja štetnih organizama
- Ovlastiti, opremiti s odgovarajućom analitičkom opremom, te povećati analitičku sposobnosti laboratorija HCPHS-ZZB za analizu aktivnih tvari (rezidua) na proizvodima biljnog podrijetla. Akreditacija laboratorija i akreditacija i validacija analitičkih metoda (Uporište Zakon o održivoj uporabi pesticida NN 14/2014 i NAP - Nacionalni akcijski plan za postizanje održive uporabe pesticida za razdoblje 2013. – 2023.).

6.4.3 POSEBNI CILJ 4.3 Aktivnosti vezane za vinogradarstvo i vinarstvo

AKTIVNOSTI

- Provedba postupaka zaštite kontroliranog zemljopisnog podrijetla vina (za vina proizvedena zaključno s berbom 2012.) te vođenje baze podataka o vinima s KZP-om
- Organiziranje i provođenje nadzora berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina,
- Vođenje Evidencije proizvođača i proizvodnje voćnih vina
- Vođenje popisa proizvođača s rješenjem za minimalno tehničko-tehnološke uvjete prostorija za proizvodnju i prodaju vina
- Prikupljanje podataka za referentne vinograde i priprema uzoraka za EU bazu autentičnih vina
- Održavanje baze podataka o berbi grožđa i proizvodnji i zalihama vina i voćnih vina za proizvođače koji puštaju u promet svoje proizvode
- Fizikalno kemijska i senzorna ispitivanja kakvoće grožđa, mošta, vina i voćnih vina,
- Fizikalno kemijska ispitivanja kakvoće jakih alkoholnih pića
- Provedba upravnih postupaka i donošenje rješenja o stavljanju u promet mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina kao i vinskoga i voćnog octa
- Izdavanje evidencijskih markica, kao i preuzimanje i zbrinjavanje markica po upravnim postupcima
- Fizikalno kemijska i senzorna ispitivanja kakvoće proizvoda u inspekcijskim postupcima i davanje mišljenja o kakvoći po inspekcijskom postupku
- Razvoj i održavanje sustava kvalitete prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025
- Uvođenje novih metoda u ispitivanju kakvoće
- Znanstveno i stručno djelovanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini, razmjena stručnjaka i znanja s drugim institucijama
- Suradnja s Ministarstvom poljoprivrede na svim razinama u području vinogradarstva i vinarstva
- Sudjelovanje u međunarodnim organizacijama čije je djelovanje vezano uz rad Zavoda,
- Suradnja s Europskom Komisijom,
- suradnja s proizvođačima, udrugama proizvođača, drugim stručnim i znanstvenim institucijama.
- Provoditi postupak izrade prijedloga za izdavanje rješenja za označavanje vina oznakom kontroliranog podrijetla
- Donositi rješenja o stavljanju u promet mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina
- Odabir i priprema gospodarski vrijednih autohtonih vinskih kultivara vinove loze, njihovo daljnje razmnožavanje s ciljem razvoja vinogradarstva i vinarstva s domaćim brendom.
- Odabir i priprema gospodarski vrijednih sorata voćnih vrsta pogodnih za proizvodnju voćnih vina i rakija vinove loze, njihovo daljnje razmnožavanje s ciljem razvoja vinogradarstva i vinarstva s domaćim brendom

- Testiranje i odabir najkvalitetnijih klonova
- Kontrola kakvoće vina i voćnih rakija
- Analiza sorata i podloga obzirom na postojeću rajonizaciju vinogradarske proizvodnje u Hrvatskoj
- Istraživanje i razvoj novih tehnologija u vinogradarstvu i vinarstvu.

6.4.4 **POSEBNI CILJ 4.4** Aktivnosti vezane za sjemenarstvo i rasadničarstvo

AKTIVNOSTI

- Ispitivanje novih biljnih sorti za potrebe upisa na Sortnu listu Republike Hrvatske
- i dodjeljivanja oplemenjivačkog prava
- Certifikaciju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja, povrća, voćnih vrsta i loze
- Nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija, ovlaštenih uzorkivača i ovlaštenih održivača sorti
- Očuvanje biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu
- Provjeru postojanja uvjeta za upis u upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača sjemena
- Odobravanje dobavljaču obavljanja nadzora pod stručnom kontrolom
- Kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a

6.4.5 **POSEBNI CILJ 4.5** Aktivnosti vezane za voćarstvo

AKTIVNOSTI

- osnivanje i održavanje referentne kolekcije voćnih sorti i podloga na pokušalištima u Donjoj Zelini i Kaštelima
- Osnivanje i održavanje matičnjaka reproducijskog sadnog materijala
- Osnivanje i održavanje Nacionalne banke biljnih gena tradicionalnih sorti voćnih vrsta i njihovo upisivanje u Nacionalnu bazu podataka o biljnim genetskim izvorima (CPGRD)
- Introdukcija sorti voćnih vrsta i voćnih podloga u suradnji s oplemenjivačkim tvrtkama i institucijama na pokušalištima u Donjoj Zelini i Kaštelima
- Sudjelovanje u izradi prijedloga za uključivanje sorti u Preporučenu sortnu listu sorti voćnih vrsta
- Sudjelovanje u provođenju stručnog nadzora proizvođača sadnog materijala
- Provoditi ispitivanja novih biljnih sorti za potrebe stavljanja sorti na sortnu listu
- **Provoditi tehnologijska istraživanja s ciljem uvođenja suvremenih tehnologija u voćarsku proizvodnju u okviru održive i konkurentne voćarske proizvodnje**
- **Provoditi VCU istraživanja i izrada opisne sortne liste**
- **Uvođenje postkontrola voćnog i loznog sadnog materijala u RH**
- Pratiti stanje voćarske proizvodnje u RH

6.4.6 **POSEBNI CILJ 4.6** Sustavno izvještavanje Ministarstva poljoprivrede o opasnostima i rizicima koji se pojavljuju u poljoprivrednoj proizvodnji

AKTIVNOSTI

- Ukazivati Ministarstvu poljoprivrede na opasnosti u poljoprivrednoj proizvodnji
- Redovito izvještavati o provedbi aktivnosti Centra i rezultatima rada i istraživanja

6.5 Aktivnosti vezane za legislativu

OPĆI CILJ 5 Legislativa

6.5.1 **POSEBNI CILJ 5.1** Pružanje stručnu i znanstvenu potpore Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga

AKTIVNOSTI

- Sudjelovanje u radnim grupama i povjerenstvima vezanih uz poljoprivredu u Republici Hrvatskoj
- Sudjelovanje u radnim grupama i povjerenstvima vezanih uz poljoprivredu pri tijelima EU

6.5.2 POSEBNI CILJ 5.2 Funkcioniranje poljoprivredne proizvodnje

AKTIVNOSTI

- Provođenje aktivnosti definiranih zakonskim aktima
- Laboratorijske analize uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju
- **Voditi sortnu listu RH i opisnu listu sorata**

6.6 Aktivnosti vezane za poboljšanje kadrovske strukture i unaprjeđenje infrastrukture

OPĆI CILJ 6 Poboljšanje kadrovske strukture i unaprjeđenje infrastrukture

6.6.1 POSEBNI CILJ 6.1 Poboljšanje kadrovske strukture

AKTIVNOSTI

- Poticati usavršavanja djelatnika u skladu s djelokrugom rada
- Obveza izrade periodičnih izvještaja o radu
- Analizirati provedbu poslova po propisima iz djelokruga rada zavoda
- Pratiti promjene, odrediti potrebitost izrade nove sistematizacije radnih mjesta s posebnim težištem na jasno razgraničenoj podjeli radnih zadataka zaposlenika i inzistiranju na individualnoj odgovornosti za netočno, nepotpuno, nepravovremeno ili općenito neizvršavanje radnih zadataka i financijskom i/ili hijerarhijskom nagrađivanju ili sankcioniranju sukladno ostvarenim rezultatima rada
- Poticati dobru komunikaciju između zavoda, rukovodećih struktura i zaposlenika poštujući legitimne predstavnike radnika
- Poticati horizontalnu komunikaciju s ciljem promicanja struke
- Formirati tijela Centra: Stručni savjet
- Napraviti jasan i nedvosmislen algoritam (protokol) o načinu dostave i pravu na korištenje određenih poslovnih dokumenata i informacija – svih vrsta poslovnih i/ili povjerljivih podataka
- Definirati jasne mjere protiv narušavanja ugleda svih tijela Centra kao i za narušavanje individualnog ugleda cjelokupne akademske zajednice Centra
- Preustroj radnog mjesta Pomoćnik ravnatelja za razvojne poslove u radno mjesto Pomoćnik ravnatelja za proizvodno-komercijalne djelatnosti
- **Preustroj Zavoda za voćarstvo kroz dva odjela:**
 - Odjel za genetske izvore sorata voćnih vrsta**
 - Odjel za tehnologijska istraživanja**

6.6.2 POSEBNI CILJ 6.2 Unaprjeđenje infrastrukture

AKTIVNOSTI

- Poboljšati iskoristivost opreme
- Izrada plana unaprjeđenja infrastrukture i racionalizacija postojećih prostora s ciljem smanjivanja troškova održavanja
- Dogradnja postojećih objekata s ciljem izgradnje infrastrukture Zavoda za vinogradarstvo i vinarstvo i napuštanja najma objekata
- Reakreditacija/akreditacija laboratorija i metoda
- Razvoj sigurnosne politike informacijskog sustava unutar ustanove
- Zadržati aktivnosti oko uređenja katastarskog i gruntovnog stanja nekretnina i vlasničkih odnosa kojima je Centar vlasnik ili korisnik.

7. ZAKLJUČAK

Djelatnost centra osim zakonom predviđenih aktivnosti koje proizlaze iz nacionalnog i europskog zakonodavstva, Centar mora postati glavna poluga razvoja hrvatske poljoprivrede u smislu strategije, tehnologije i dohodovnosti.

Pri izradi legislativa posebnu pozornost posvetiti uređenju tržišta hranom, kvalitete hrane i druge zakonom dopuštene aktivnost koje bi u naravi štatile potrošače i indirektno proizvođače u Hrvatskoj. Centar nikako ne smije biti sam sebi svrhom već od definirane misije i vizije centra ostati znanstvena i stručna potpora ministarstvu poljoprivrede, gospodarskim subjektima u RH i OPG-ovima.

Izvrsnost u radu djelatnika Centra mora biti u službi razvoja hrvatske poljoprivrede, a nikako u službi osobnog razvoja.

Hrvatski centar ne predstavlja samo deklarativnu funkciju imena Hrvatski već on to stvarno mora ostati i u naravi.